

MAT1030 – Diskret Matematikk

Plenumsregning 10: Ukeoppgaver

Mathias Barra

Matematisk institutt, Universitetet i Oslo

20. mars 2009

(Sist oppdatert: 2009-03-30 09:39)

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde

(a)

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde

(a) Ja

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$		

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja			

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$		

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja			

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$		

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)	Ja			

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)	Ja	$\mathbb{N}$		

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{J}$	

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{J}$	$\{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{J}$	$\{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$
(h)				

Oppgave 6.1

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er veldefinerte. For de som er veldefinerte, gi definisjonsområdet, verdiområdet og bildemengden. [Se læreboken på side 107.]

Løsning

	Veldefinert?	Definisjonsområde	Verdiområde	Bildemengde
(a)	Ja	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R}$
(b)	Nei, $g(1)$ er ikke i $\mathbb{J}$.			
(c)	Nei, $h(3) = 4$ er ikke i $\{1, 2, 3\}$.			
(d)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$	$\mathbb{N}$
(e)	Ja	$\mathbb{R} - \{0\}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} - \{0\}$
(f)	Nei, $ispositive(0)$ er ikke definert.			
(g)	Ja	$\mathbb{N}$	$\mathbb{J}$	$\{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$
(h)	Nei, $\psi(a)$ er den tomme strengen og er ikke med i S .			

Oppgave 6.2

Oppgave 6.2

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er:

Oppgave 6.2

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er:

(i) på (eller *surjektiv*. Engelsk: *onto* eller *surjective*)

Oppgave 6.2

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er:

- (i) *på* (eller *surjektiv*. Engelsk: *onto* eller *surjective*)
- (ii) *en-til-en* (*1-1* eller *injektiv* Engelsk: *one-to-one injective*)

Oppgave 6.2

Avgjør hvorvidt følgende funksjoner er:

- (i) *på* (eller *surjektiv*. Engelsk: *onto* eller *surjective*)
- (ii) *en-til-en* (*1-1* eller *injektiv* Engelsk: *one-to-one injective*) [Se læreboken på side 107.]

Løsning 6.2

(x) $1-1?$
På?

(a)

(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) $1-1?$
På?

(a)

Ja: $f \circ f = I$

(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$
Ja: $f \circ f = I$

(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$
Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

(c)

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c)

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

Nei: $n + 1 = 1 \Rightarrow n = 0 \notin \mathbf{N}$

(d)

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

Nei: $n + 1 = 1 \Rightarrow n = 0 \notin \mathbf{N}$

(d) Nei: $h(\text{on}) = h(\text{of})$

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?

På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

Nei: $n + 1 = 1 \Rightarrow n = 0 \notin \mathbf{N}$

(d) Nei: $h(\text{on}) = h(\text{of})$

Ja: a,be,...,xenophobe,you,zoo?

(e)

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?
På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

Nei: $n + 1 = 1 \Rightarrow n = 0 \notin \mathbf{N}$

(d) Nei: $h(\text{on}) = h(\text{of})$

Ja: a,be,...,xenophobe,you,zoo?

(e) Ja!

Ja! $0 \notin \mathbf{N}$ og 'non-null'

(f)

Løsning 6.2

(x) 1-1?

På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

Nei: $n + 1 = 1 \Rightarrow n = 0 \notin \mathbf{N}$

(d) Nei: $h(\text{on}) = h(\text{of})$

Ja: a,be,...,xenophobe,you,zoo?

(e) Ja!

Ja! $0 \notin \mathbf{N}$ og 'non-null'

(f) Nei: (Med mindre $A = \{a\}$ eller $A = \emptyset$)

Løsning 6.2

(x) 1-1?

På?

(a) Ja: $f(w) = f(w') \Rightarrow f(f(w))w = w' = f(f(w'))$

Ja: $f \circ f = I$

(b) Nei: $g(4,4) = 8 = g(3,5)$

Ja: $x = g(x,0)$

(c) Ja: $n + 1 = n' + 1 \Rightarrow n = n'$

Nei: $n + 1 = 1 \Rightarrow n = 0 \notin \mathbf{N}$

(d) Nei: $h(\text{on}) = h(\text{of})$

Ja: a,be,...,xenophobe,you,zoo?

(e) Ja!

Ja! $0 \notin \mathbf{N}$ og 'non-null'

(f) Nei: (Med mindre $A = \{a\}$ eller $A = \emptyset$)

Nei: $\mathbf{N}$ er uendelig

Oppgave 6.3

Oppgave 6.3

Definer en funksjon $f: \{1, 2, 3, 4, 5\} \rightarrow \{0, 1, 2, 3, 4\}$ ved 'f(n) er resten man får når man deler 3n på 5'.

Løsning

[På Tavle]

Oppgave 6.3

Definer en funksjon $f: \{1, 2, 3, 4, 5\} \rightarrow \{0, 1, 2, 3, 4\}$ ved 'f(n) er resten man får når man deler $3n$ på 5'. Tegn en fremstilling av f ved et pildiagram, og avgjør på bakgrunn av diagrammet om f er på og om f er 1-1.

Løsning

[På Tavle]

Oppgave 6.4

Oppgave 6.4

Anta man har en kode/identifikasjonsnummer som består av ni siffer $x_1 x_2 \cdots x_9$ avsluttet med et tiende test-siffer $x_{10} = x_1 + x_2 \cdot 2 + \cdots + x_9 \cdot 9$.

Oppgave 6.4

Anta man har en kode/identifikasjonsnummer som består av ni siffer $x_1 x_2 \cdots x_9$ avsluttet med et tiende test-siffer $x_{10} = x_1 + x_2 \cdot 2 + \cdots + x_9 \cdot 9$.

(a) Vis at 2516238674 er en gyldig kode.

Oppgave 6.4

Anta man har en kode/identifikasjonsnummer som består av ni siffer $x_1 x_2 \cdots x_9$ avsluttet med et tiende test-siffer $x_{10} = x_1 + x_2 \cdot 2 + \cdots + x_9 \cdot 9$.

- (a) Vis at 2516238674 er en gyldig kode.
- (b) La X være mengden av alle sekvenser med ni siffer, la Y være mengden av siffer, og la $f: X \rightarrow Y$ være definert ved $sf(s)$ er en gyldig kode. (Hvorfor er denne veldefinert?)

Oppgave 6.4

Anta man har en kode/identifikasjonsnummer som består av ni siffer $x_1 x_2 \cdots x_9$ avsluttet med et tiende test-siffer $x_{10} = x_1 + x_2 \cdot 2 + \cdots + x_9 \cdot 9$.

- (a) Vis at 2516238674 er en gyldig kode.
- (b) La X være mengden av alle sekvenser med ni siffer, la Y være mengden av siffer, og la $f: X \rightarrow Y$ være definert ved $sf(s)$ er en gyldig kode. (Hvorfor er denne veldefinert?) Forklar hvorfor f er/ikke er 1-1, og hvorfor den er/ikke er på.

Oppgave 6.4

Anta man har en kode/identifikasjonsnummer som består av ni siffer $x_1 x_2 \cdots x_9$ avsluttet med et tiende test-siffer $x_{10} = x_1 + x_2 \cdot 2 + \cdots + x_9 \cdot 9$.

- (a) Vis at 2516238674 er en gyldig kode.
- (b) La X være mengden av alle sekvenser med ni siffer, la Y være mengden av siffer, og la $f: X \rightarrow Y$ være definert ved $sf(s)$ er en gyldig kode. (Hvorfor er denne veldefinert?) Forklar hvorfor f er/ikke er 1-1, og hvorfor den er/ikke er på.
- (c) Anta at man har tastet inn en kode feil: *vil test-sifferet alltid oppdage dette?*

Oppgave 6.4

Anta man har en kode/identifikasjonsnummer som består av ni siffer $x_1 x_2 \cdots x_9$ avsluttet med et tiende test-siffer $x_{10} = x_1 + x_2 \cdot 2 + \cdots + x_9 \cdot 9$.

- (a) Vis at 2516238674 er en gyldig kode.
- (b) La X være mengden av alle sekvenser med ni siffer, la Y være mengden av siffer, og la $f: X \rightarrow Y$ være definert ved $sf(s)$ er en gyldig kode. (Hvorfor er denne veldefinert?) Forklar hvorfor f er/ikke er 1-1, og hvorfor den er/ikke er på.
- (c) Anta at man har tastet inn en kode feil: *vil test-sifferet alltid oppdage dette?* Forklar ved hjelp av svaret du gav under (b).

Løsning 6.4

Løsning 6.4

(a) Gjør det selv!

Løsning 6.4

- (a) Gjør det selv!
- (b) Funksjonen er helt klart *på*. Ved å variere x_1 fra 0 til 9 endres summen med 1 hver gang treffer hvert siffer i Y nøyaktig én gang.

Løsning 6.4

- (a) Gjør det selv!
- (b) Funksjonen er helt klart *på*. Ved å variere x_1 fra 0 til 9 endres summen med 1 hver gang treffer hvert siffer i Y nøyaktig én gang. Den er *ikke* 1-1 av samme grunn.

Løsning 6.4

- (a) Gjør det selv!
- (b) Funksjonen er helt klart *på*. Ved å variere x_1 fra 0 til 9 endres summen med 1 hver gang treffer hvert siffer i Y nøyaktig én gang. Den er *ikke* 1-1 av samme grunn.
- (c) Nei, test-sifferet vil ikke alltid oppdage det

Løsning 6.4

- (a) Gjør det selv!
- (b) Funksjonen er helt klart *på*. Ved å variere x_1 fra 0 til 9 endres summen med 1 hver gang treffer hvert siffer i Y nøyaktig én gang. Den er *ikke* 1-1 av samme grunn.
- (c) Nei, test-sifferet vil ikke alltid oppdage det, f.eks. vil man få samme test-siffer for $(x_1 + 2)(x_2 - 1)s$ og x_1x_2s (der s gjør x_1x_2s til en gyldig sekvens).

Oppgave 6.6

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

(b)

(c)

(d)

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b)

(c)

(d)

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b) Nei!

(c)

(d)

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b) Nei!

$|-1| = |1|$, dermed er abs ikke 1-1.

(c)

(d)

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b) Nei!

$|-1| = |1|$, dermed er abs ikke 1-1.

(c) Ja!

(d)

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b) Nei!

$|-1| = |1|$, dermed er abs ikke 1-1.

(c) Ja!

$$g^{-1}(x) = \begin{cases} n+1 & , n = 2m+1 \\ n-1 & , n = 2m \end{cases}$$

(d)

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b) Nei!

$|-1| = |1|$, dermed er abs ikke 1-1.

(c) Ja!

$$g^{-1}(x) = \begin{cases} n+1 & , n = 2m+1 \\ n-1 & , n = 2m \end{cases}$$

(d) Ja!

Oppgave 6.6

Finn inversen til hver av funksjonene hvis de eksisterer, eller forklar hvorfor den ikke finnes [Se s. 108].

Løsning

(x) Eksistens av invers?
Uttrykk

(a) Ja!

$$f^{-1}(x) = \frac{x-2}{3}$$

(b) Nei!

$|-1| = |1|$, dermed er abs ikke 1-1.

(c) Ja!

$$g^{-1}(x) = \begin{cases} n+1 & , n = 2m+1 \\ n-1 & , n = 2m \end{cases}$$

(d) Ja!

h^{-1} flytter første symbol til slutten av strengen.

Oppgave 6.7

Oppgave 6.7

Vi har følgende funksjoner, der X er mengden av studenter i en universitetsdatabase og Y er mengden av ID-numre til studentene, $f: X \rightarrow Y$, 'f(x) er ID nummeret til student x', $g: Y \rightarrow \mathbf{N}$, 'g(y) er alderen (i hele år) til studenten med ID-nummer y'.

Oppgave 6.7

Vi har følgende funksjoner, der X er mengden av studenter i en universitetsdatabase og Y er mengden av ID-numre til studentene, $f: X \rightarrow Y$, 'f(x) er ID nummeret til student x', $g: Y \rightarrow \mathbf{N}$, 'g(y) er alderen (i hele år) til studenten med ID-nummer y'.

- (a) Beskriv $g \circ f$ og f^{-1} .
- (b) Forklar hvorfor g^{-1} ikke eksisterer.

Oppgave 6.7

Vi har følgende funksjoner, der X er mengden av studenter i en universitetsdatabase og Y er mengden av ID-numre til studentene, $f: X \rightarrow Y$, 'f(x) er ID nummeret til student x', $g: Y \rightarrow \mathbf{N}$, 'g(y) er alderen (i hele år) til studenten med ID-nummer y'.

- (a) Beskriv $g \circ f$ og f^{-1} .
- (b) Forklar hvorfor g^{-1} ikke eksisterer.

Løsning

Oppgave 6.7

Vi har følgende funksjoner, der X er mengden av studenter i en universitetsdatabase og Y er mengden av ID-numre til studentene, $f: X \rightarrow Y$, ' $f(x)$ er ID nummeret til student x ', $g: Y \rightarrow \mathbf{N}$, ' $g(y)$ er alderen (i hele år) til studenten med ID-nummer y '.

- (a) Beskriv $g \circ f$ og f^{-1} .
- (b) Forklar hvorfor g^{-1} ikke eksisterer.

Løsning

- (a) $(g \circ f)(x) = g(f(x))$ som er alderen til studenten med ID-nummer $f(x)$, altså x selv. $f^{-1}(y)$ er studenten med ID-nummer y .

Oppgave 6.7

Vi har følgende funksjoner, der X er mengden av studenter i en universitetsdatabase og Y er mengden av ID-numre til studentene, $f: X \rightarrow Y$, ' $f(x)$ er ID nummeret til student x ', $g: Y \rightarrow \mathbf{N}$, ' $g(y)$ er alderen (i hele år) til studenten med ID-nummer y '.

- (a) Beskriv $g \circ f$ og f^{-1} .
- (b) Forklar hvorfor g^{-1} ikke eksisterer.

Løsning

- (a) $(g \circ f)(x) = g(f(x))$ som er alderen til studenten med ID-nummer $f(x)$, altså x selv. $f^{-1}(y)$ er studenten med ID-nummer y .
- (b) Kort svar: vi har ikke vilkårlig gamle studenter.

Oppgave 6.7

Vi har følgende funksjoner, der X er mengden av studenter i en universitetsdatabase og Y er mengden av ID-numre til studentene, $f: X \rightarrow Y$, ' $f(x)$ er ID nummeret til student x ', $g: Y \rightarrow \mathbf{N}$, ' $g(y)$ er alderen (i hele år) til studenten med ID-nummer y '.

- (a) Beskriv $g \circ f$ og f^{-1} .
- (b) Forklar hvorfor g^{-1} ikke eksisterer.

Løsning

- (a) $(g \circ f)(x) = g(f(x))$ som er alderen til studenten med ID-nummer $f(x)$, altså x selv. $f^{-1}(y)$ er studenten med ID-nummer y .
- (b) Kort svar: vi har ikke vilkårlig gamle studenter. Lengre svar: Her vil vi imidlertid høyst sannsynlig heller ikke ha 1-1-egenskapen, så vi kan ikke fikse dette ved å restrikttere ko-domenet heller.

Oppgave 6.8

Funksjonene upr og lwr , begge $O \rightarrow O$ der O er mengden av ord skrevet med $\{a,A,b,B,\dots,\text{å},\text{Å}\}$, returnerer henholdsvis en streng der alle små er byttet ut med store bokstaver, og en streng der store er byttet ut med små bokstaver. Hva er $\text{upr} \circ \text{lwr}$? Beregn f.eks.

$(\text{upr} \circ \text{lwr})(\text{Hans Hansen})$.

Oppgave 6.8

Funksjonene upr og lwr , begge $O \rightarrow O$ der O er mengden av ord skrevet med $\{a,A,b,B,\dots,\text{å},\text{Å}\}$, returnerer henholdsvis en streng der alle små er byttet ut med store bokstaver, og en streng der store er byttet ut med små bokstaver. Hva er $\text{upr} \circ \text{lwr}$? Beregn f.eks. $(\text{upr} \circ \text{lwr})(\text{Hans Hansen})$.

Løsning

[Muntlig/På tavle]

Oppgave 6.10

Oppgave 6.10

Digital rot-funksjonen $f:\mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$ (Se oppgave 8. Kapittel 1. s. 13).

(a) Er f 1-1 eller på?

Oppgave 6.10

Digital rot-funksjonen $f:\mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$ (Se oppgave 8. Kapittel 1. s. 13).

- (a) Er f 1-1 eller på?
- (b) Eksisterer f^{-1} ?

Oppgave 6.10

Digital rot-funksjonen $f:\mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$ (Se oppgave 8. Kapittel 1. s. 13).

- (a) Er f 1-1 eller på?
- (b) Eksisterer f^{-1} ?
- (c) Eksisterer $f \circ f$?

Oppgave 6.10

Digital rot-funksjonen $f: \mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$ (Se oppgave 8. Kapittel 1. s. 13).

- (a) Er f 1-1 eller på?
- (b) Eksisterer f^{-1} ?
- (c) Eksisterer $f \circ f$?

Løsning

I pseudo-koden for digital-rot, trenger vi kun å legge merke til at while-løkken forsetter helt til n 'en som skal brukes som output har *ett* siffer. Dermed Blir svaret Nei på (a) og (b).

For å svare på (c) trenger vi *kun* å kikke på signaturen til f , som er oppgitt å være $\mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$. Altså eksisterer $f \circ f$.

Oppgave 6.10

Digital rot-funksjonen $f:\mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$ (Se oppgave 8. Kapittel 1. s. 13).

- (a) Er f 1-1 eller på?
- (b) Eksisterer f^{-1} ?
- (c) Eksisterer $f \circ f$?

Løsning

I pseudo-koden for digital-rot, trenger vi kun å legge merke til at while-løkken forsetter helt til n 'en som skal brukes som output har *ett* siffer. Dermed Bli svaret Nei på (a) og (b).

For å svare på (c) trenger vi *kun* å kikke på signaturen til f , som er oppgitt å være $\mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$. Altså eksisterer $f \circ f$. Hvis vi undersøker koden for f litt nøyere, ser vi at $f \circ f = f$, siden while-løkken ikke vil starte siden n alt har ett siffer.

Oppgave 6.11

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Løsning

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Altså, vis at $h \circ (g \circ f)$ er veldefinert hvis og bare hvis $(f \circ g) \circ h$ er veldefinert

Løsning

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Altså, vis at $h \circ (g \circ f)$ er veldefinert hvis og bare hvis $(f \circ g) \circ h$ er veldefinert, og at de to uttrykkene definerer samme funksjon.

Løsning

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Altså, vis at $h \circ (g \circ f)$ er veldefinert hvis og bare hvis $(f \circ g) \circ h$ er veldefinert, og at de to uttrykkene definerer samme funksjon.

Løsning

For at uttrykket skal være veldefinert, ser vi at det må eksistere mengder A , B , C og D slik at $f:A \rightarrow B$, $g:B \rightarrow C$, $h:C \rightarrow D$.

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Altså, vis at $h \circ (g \circ f)$ er veldefinert hvis og bare hvis $(f \circ g) \circ h$ er veldefinert, og at de to uttrykkene definerer samme funksjon.

Løsning

For at uttrykket skal være veldefinert, ser vi at det må eksistere mengder A , B , C og D slik at $f:A \rightarrow B$, $g:B \rightarrow C$, $h:C \rightarrow D$. Da, og bare da, vil begge sidene i uttrykket definere funksjoner $F_v, F_h:A \rightarrow D$.

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Altså, vis at $h \circ (g \circ f)$ er veldefinert hvis og bare hvis $(f \circ g) \circ h$ er veldefinert, og at de to uttrykkene definerer samme funksjon.

Løsning

For at uttrykket skal være veldefinert, ser vi at det må eksistere mengder A , B , C og D slik at $f:A \rightarrow B$, $g:B \rightarrow C$, $h:C \rightarrow D$. Da, og bare da, vil begge sidene i uttrykket definere funksjoner $F_v, F_h:A \rightarrow D$. For å sjekke om $F_v = F_h$ kan vi f.eks. sjekke om $F_v(x) = F_h(x)$ for vilkårlig $x \in A$.

Oppgave 6.11

Vis at

$$F_v \stackrel{\text{def}}{=} h \circ (g \circ f) \stackrel{?}{=} (h \circ g) \circ f \stackrel{\text{def}}{=} F_h .$$

Altså, vis at $h \circ (g \circ f)$ er veldefinert hvis og bare hvis $(f \circ g) \circ h$ er veldefinert, og at de to uttrykkene definerer samme funksjon.

Løsning

For at uttrykket skal være veldefinert, ser vi at det må eksistere mengder A , B , C og D slik at $f:A \rightarrow B$, $g:B \rightarrow C$, $h:C \rightarrow D$. Da, og bare da, vil begge sidene i uttrykket definere funksjoner $F_v, F_h:A \rightarrow D$. For å sjekke om $F_v = F_h$ kan vi f.eks. sjekke om $F_v(x) = F_h(x)$ for vilkårlig $x \in A$. Vi får:

$$F_v(x) = h((g \circ f)(x)) = h(g(f(x))) = (h \circ g)(f(x)) = h(g(f(x))) = F_h(x)$$

som viser at funksjonene er den samme.